

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BAİBÜEFD)

Bolu Abant İzzet Baysal University
Journal of Faculty of Education

2024, 24(1), 1 –19. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2024..-1171362>

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Mesleki Kimlik Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması*

A Validity and Reliability Study of Physical Education and Sports Teacher Professional Identity Scale

Oğuzhan ÇALI¹, Yahya DOĞAR²

Geliş Tarihi (Received): 05.09.2022

Kabul Tarihi (Accepted): 24.01.2024

Yayın Tarihi (Published): 15.03.2024

Öz: Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmeni mesleki kimlik ölçeği geliştirmek amaçlanmıştır. Yöntem olarak sıralı keşfedici desen kullanılmıştır. Araştırma örneklemini, 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Malatya, Osmaniye ve Sivas illerinde görev yapan 503 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır. Yapı geçerliğine yönelik Açıklayıcı ve Doğrulamalı Faktör Analizleri uygulandı. Açıklayıcı faktör analizi sonuçlarına göre ölçeğin, mesleki aidiyet ve öz aidiyet olmak üzere iki faktörden ve 9 maddeden oluştuğu, açıklanan toplam varyansın ise %56,75 olduğu görüldü. Doğrulamalı faktör analizi sonuçlarına göre ise ölçeğin 9 madde ve iki faktörden oluşan yapısının uyum indekslerine uygun olduğu görülmektedir ($\chi^2/df=1,20$; RMSEA=0,035; SRMR=0,04; CFI=0,97; NFI=0,90; RFI=0,85; GFI=0,96; AGFI=0,93). Ölçeğin öz aidiyet boyutunun Cronbach Alfa katsayı değeri 0,74, birleşik güvenirlilik değeri 0,81, ortalama açıklanan varyans değeri ise 0,53'tür. Mesleki aidiyet boyutunun Cronbach Alfa katsayı değeri 0,80, birleşik güvenirlilik değeri 0,86, ortalama açıklanan varyans değeri ise 0,57'dir. Ölçeğin genel Cronbach Alfa katsayı değeri ise 0,88'dir. Test-tekrar test güvenirliliği için yapılan analize göre (n=36) ölçeğin tutarlılığının yüksek düzeyde olduğu saptanmıştır (r: 0,88, p<0,001). Maddelerin ayırt ediciliği %27'lik alt-üst grup karşılaştırması ile yapıldı ve sonucunda tüm maddelerin ayırt edici olduğu görülmüştür. Sonuç olarak ölçeğin beden eğitimi ve spor öğretmenlerine yönelik mesleki kimlik algısını ölçen 2 boyut ve 9 maddeden oluşan, güvenilir ve geçerli bir ölçek olduğu anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, Öğretmen, Mesleki kimlik, Spor

&

Abstract: The aim of this research is to develop a physical education and sports teacher professional identity scale. Sequential exploratory design was used as the method. The research sample consists of 503 physical education and sports teachers working in Malatya, Osmaniye and Sivas provinces in the 2020-2021 academic year. Exploratory and Confirmatory Factor Analyses were applied for construct validity. According to the results of exploratory factor analysis, it was seen that the scale consisted of two factors, professional belonging and self-belonging, and 9 items, and the total variance explained was 56.75%. According to the confirmatory factor analysis results, it is seen that the structure of the scale, consisting of 9 items and two factors, is suitable for the fit indices ($\chi^2/df=1.20$; RMSEA=0.035; SRMR=0.04; CFI=0.97; NFI=0.90; RFI=0.85; GFI=0.96; AGFI=0.93). The Cronbach Alpha coefficient value of the self-belonging dimension of the scale is 0.74, the composite reliability value is 0.81, and the average explained variance value is 0.53. The Cronbach Alpha coefficient value of the professional affiliation dimension is 0.80, the composite reliability value is 0.86, and the average explained variance value is 0.57. The overall Cronbach Alpha coefficient value of the scale is 0.88. According to the analysis conducted for test-retest reliability (n=36), it was determined that the consistency of the scale was high (r: 0.88, p<0.001). The distinctiveness of the items was made with a 27% lower-upper group comparison, and as a result, it was seen that all items were discriminative. As a result, it was understood that the scale is a reliable and valid scale consisting of 2 dimensions and 9 items measuring the professional identity perception of physical education and sports teachers.

Keywords: Physical education, Teacher, Professional identity, Sport

Atf/Cite as: Çalı, O. & Doğar, Y. (2024). Beden eğitimi ve spor öğretmeni mesleki kimlik ölçeği geçerlik ve güvenirlilik çalışması. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 1-19. [doi.org/10.17240/aibuefd.2024..-1171362](https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2024..-1171362)

İntihal-Plagiarizm/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/pub/ijaws>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University, Since 2015 – Bolu

* Bu makale 2. Yazar danışmanlığında yazılan 1. Yazar'ın Doktora tez çalışmasından üretilmiştir.

¹ Sorumlu Yazar: Dr. Oğuzhan Çalı, Sivas İl Millî Eğitim Müdürlüğü, oguzchali@gmail.com, ORCID: 0000-0001-6521-9714

² Doç. Dr. Yahya Doğar, İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, yahya.dogar@inonu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1068-2266

1. GİRİŞ

Kişinin hem kendine hem de başkalarına kim olduğunu ve neler yaptığını ortaya koyma sürecinde yapmış olduğu faaliyetlerden ortaya çıkan bir yapı olarak ifade edilen kimlik (Gee, 2000), daha çocukluğumuzun ilk zamanlarında başlar ve kademeli olarak bir hayat boyu sürer. Bu süreçte kimlik, öncelikle ailedeki etkileşimlerle şekillenmektedir. Kendine güven, öz saygı ve değerlilik gibi duygularla süreç devam etmektedir ve kimlik olumlu ya da olumsuz yönde biçimlenmektedir (Karaduman, 2010). Kimlik, meslek seçiminde de insanlara yardımcı olmaktadır (Morsünbül & Çok, 2013). Kimlik kavramının bütüncül bir yapısı olsa da, “mesleki kimlik” olarak ta karşılığı vardır (Putten, 2011). Mesleki kimlik, bireylerin eğitim amaçlı mesleklerde işlerde veya becerilerde kendilerini tanımlamak için ortaya koydukları davranış ve inanışların tümü olarak nitelendirilebilir (Slay & Smith, 2011). Eski yaşantılardan ve sosyal yaşamın özelliklerinden etkilenen mesleki kimlik (Clarke, Hyde & Drennan, 2013), bireyin oluşturmuş olduğu alt kimlikleri ile birlikte, inançlarına ve öğretim uygulamalarına paralel olarak oluşmaya başlar (Putten, 2011). Dolayısıyla insanların meslek yaşamının başında mesleki kimlik oluşturmasının beklenilmesi doğru olmayacaktır. Çünkü kimlik oluşturma süreç gerektirir ve sürekli gelişim halindedir (Akmal & Miller, 2003). Alanyazında da mesleki kimliğin özelliklerine baktığımızda dengeli yapıya sahip olmadığını, farklı boyutlarda ve değişken özellik gösterdiğini ve sürekli biçimlendiğini görmekteyiz (Delahunty, 2012; Flores & Day, 2006; Kelchtermans, 1993; Zembylas, 2003).

Mesleki gelişimle doğrudan ilişkili bir kavram olarak görülen mesleki kimlik kavramı, mesleklere göre farklı bakış açılarıyla incelenmiş (Alexander, 2010; Pratt, Rockmann & Kaufmann, 2006) ve özellikle son yıllarda öğretmenlik mesleğine yönelik yapılan araştırmalarda da önemli bir husus olmuştur (Alsup, 2006; Beauchamp & Thomas, 2009; Cohen, 2008; Trent, 2011). Öğretmenin mesleki benlik algısını tarihsel, psikolojik ve kültürel yönlerden etkileme potansiyeline sahip olan mesleki kimlik, birbiriyle uyumlu olan ve çelişen alt benlikler de içermektedir (Beijaard, Meijer & Verloop, 2004). Durağan olmayan öğretmenin mesleki kimliği (Day & Kington, 2008), mesleğe bağlılık, mesleki motivasyon gibi özelliklerde önemli bir unsurdur. Çünkü öğretmenlerin mesleklerine yönelik kimlikleri sadece mesleklerinin teknik boyutlarıyla meydana gelmez, bununla birlikte sosyal ve kültürel çevreden de etkilenmektedir (Day, 1999). Öğretmenlerin kimlik algısına yönelik yapılmış çalışmalara baktığımızda öğretmen kimliğinin pedagojiyi ve uygulanan öğretimi etkilediği (Agee, 2004; Korthagen, 2004), bir öğretmenin algıladığı kimliğin, onun eğitim felsefesini (Mockler, 2011), mesleki olarak gelişimini, mesleki yeniliklere uyum sağlamasını ve yöntemlerini etkilediği görülmektedir (Beijaard, Verloop & Vermunt, 2000). Dolayısıyla öğretmenlerin mesleki gelişiminde kimliğin önemli olduğu; (Day & Kington 2008; Freese, 2006; Olsen, 2008), ancak öğretmenlerin mesleki kimliklerini ölçmeye yönelik yapılan araştırmaların az olduğu anlaşılmaktadır (Arpacı & Bardakçı, 2015; Girgin, 2016; Kavrayıcı, 2019; Köysüren, 2016).

Eğitime yönelik oluşturulan sistemler çeşitli nedenlerden dolayı sürekli değişim halindedir. Bu süreç içerisinde öğretmenlerin mesleki olarak kimliklerinin araştırılmasının, süreçteki sorunları ortaya çıkaran nedenleri belirlemede önemlidir (Beijaard vd., 2000; Schutz, Hong, Cross & Osbon, 2006). Özellikle sağlıklı ilgili alışkanlıklar yönünden öğrenciler tarafından model alınan beden eğitimi ve spor öğretmeni (Melville & Cardinal, 1988; Whitley, Sage & Butcher, 1988) aldığı görev ve sorumluluklar açısından diğer öğretmenlere göre farklılıklar arz etmektedir (Çiçek, Kirazcı & Koçak, 1998). Beden eğitimi ve spor dersi ağırlıklı olarak uygulamaya yönelik bir derstir. Bu dersin işlendiği ortam (spor salonu, okul bahçesi vb.) sınıf ortamlarından ve derste kullanılan materyallerin (top, huni, file, minder vs.) diğer ders materyallerinden farklılaşmaktadır. Bu durum beden eğitimi ve spor dersini diğer derslerden ayırmaktadır. Beden eğitimi ve spor öğretmenin öğretim faaliyetleri de hem ders içi hem de ders dışında yoğun olarak yaşandığından öğretmen-öğrenci iletişimi üst seviyede gerçekleşmektedir. Ayrıca beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin aldıkları görev ve sorumluluklar (okul takımı çalıştırma, tören ve kutlamalar gibi etkinlikleri organize etme, müsabakalara katılma) diğer öğretmenlere göre fiziksel olarak daha çok yorulmalarına neden olmaktadır (Çiçek vd., 1998). Bu gibi görev ve sorumluluk beden eğitimi ve

spor öğretmenlerini diğer öğretmenliklerden ayırmaktadır. Bu nedenle eğitim ve öğretimde önemli yeri olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki kimlik algısını ortaya koyabilecek bir ölçme aracına ihtiyaç duyulmuştur.

1.1. Araştırmanın amacı ve önemi

Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki kimlik ölçeği geliştirmek amaçlanmıştır. Özellikle öğretmenlerin mesleki gelişiminde kimliğin önemli olduğu, yapılan araştırmalarda vurgulanmaktadır (Day & Kington, 2008; Freese, 2006; Olsen, 2008). Bir öğretmenin algıladığı mesleki kimlik, onun eğitim felsefesini (Mockler, 2011), mesleki gelişimini, mesleki değişikliklere uyum sağlamasını ve kendi alanındaki yeni fikirleri uygulamadaki istekliliğini etkileyebildiği belirtilmiştir (Beijaard, Verloop & Vermunt, 2000). Ayrıca mesleki kimliğin yalnızca uygulama sürecinde değil, öğretmen eğitimi programlarının planlanmasında ve uygulanmasında da oldukça önemli etkilerinin olduğu belirtilmektedir (Lamote & Engels, 2010). Dolayısıyla geliştirilecek olan bu ölçek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleki kimlik algısını ortaya koyarak, bu öğretmenlerin mesleki gelişimleri, mesleki değişikliklere uyum algıları ve eğitime yönelik felsefeleri hakkında bilgiler verecektir. Genel olarak öğretmenlerin mesleki kimlik algısını ölçen çeşitli ölçekler literatürde mevcuttur. İlgör (2019), İngilizce öğretmenlerinin mesleki kimlik algısını ölçmek için Beijaard vd. (2004) tarafından geliştirilmiş olan “Öğretmenlerin Mesleki Kimlik Ölçeğini” Türkçeye uyarlamıştır. Ölçekte öğretmen mesleki kimliğine etki ettiği düşünülen teorik çerçeve üzerinde durulduğu görülmektedir. Ölçeğin orijinali, genel olarak öğretmenlerin mesleki kimlik algısını ölçmeye yönelik geliştirilmiş olmasına karşın Türkçeye uyarlaması yapılırken gerekli analizler için sadece İngilizce öğretmenlerinde veri toplandığı görülmektedir. Arpacı ve Bardakçı (2015) tarafından uyarlaması yapılan bir başka ölçek ise “meslek öncesi öğretmen kimliği ölçeği”dir. Alt boyutlara bakarak öğretmen kimliğinin gelişimsel ve sosyal psikoloji açısından ele alındığını söylenebilir. Mesleki kimliğin tanımına baktığımızda ömür boyu devam eden bir süreç olduğu ifade edilmektedir (Beijaard vd., 2004). Bu nedenle meslek öncesi dönemde öğretmen kimliği algısının ölçülmesi ve yorumlanması, öğretmen kimliğinin tam olarak anlaşılması noktasında yeterli olmayabilir. Bu açıdan bakıldığında mesleki süreç içerisinde mesleki kimlik algısı ölçmesi ve sadece beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kimlik algısını ölçmeye yönelik olması bu ölçme aracını diğer ölçme araçlarından farklı kılmaktadır.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın modeli

Araştırmada karma yöntemlerinden Sıralı Keşfedici Desen kullanıldı. Önce nitel veriler toplanıp analizler yapıldı, sonra nicel veriler toplanıp analizler yapıldı (Tashakkori & Teddlie, 1998; Creswell, 2013). Sıralı keşfedici desen ölçme aracı geliştirilmede kullanılacak bir yöntemdir (Creswell, 2005).

2.2. Araştırmanın çalışma grubu

Evreni 2020-2021 eğitim ve öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokul ve liselerde görev yapan 33.358 (EBS, 2020) beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır. Ölçek geliştirme sürecinin nitel veri toplama kısmında Sivas'ta görev yapan 26 beden eğitimi ve spor öğretmeni ile çalışıldı. Nitel kısımda örneklem sayısı belirlenirken, elde edilecek verinin içermiş olduğu bilgi miktarına bağlı kalınmıştır (Lewis, 2015). Verilerin doyuma ulaştığı ve tekrar edilmeye başladığı noktada veri toplama sonlandırılmıştır (Denzin & Lincoln, 2008). Bu durumdan dolayı nitel kısımda örnekleme 26 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır. Nicel kısımda örneklem belirlenirken küme örnekleme yöntemi seçilmiştir. Bu yöntemde örneklem, evren genişliği çok büyük ve birimler geniş bir coğrafi alana yayılmış olduğundan, evrendeki kümelerden rastgele seçim yapmak suretiyle oluşturulmaktadır (Özdamar, 2001). Ülkemizdeki her bir şehir küme kabul edilmiştir ve rastgele seçilen Malatya, Sivas ve Osmaniye illerinde araştırma yapılmıştır.

Bu illerde görev yapan ve rastgele örneklem yöntemi kullanılarak belirlenen 503 beden eğitimi ve spor öğretmeni örnekleme dâhil edildi. Rastgele örnekleme yöntemi, tesadüfen ve sistematik olarak seçilen durum örneklerinin, yapılan araştırma amacı doğrultusunda tasnif edilmesi olarak tanımlanmaktadır (Marshall & Rossman, 2014). Açımlayıcı faktör analizi (AFA) için Sivas ilinde görev yapan 279, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) için ise Malatya ve Osmaniye illerinde çalışan 162 beden eğitimi ve spor öğretmeni ile çalışılmıştır. AFA için en az 50 örneklem olması (Kalaycı, 2006), DFA için ise, bazı kaynaklarda madde sayısına göre örneklem belirlenmesi gerektiği belirtilmesine rağmen genel olarak 150 örneklemin uygun olduğu görülmüştür ve 150 beden eğitimi ve spor öğretmeni örnekleme dâhil edilmiştir (Anderson & Gerbing, 1984; Boomsma, 1985; Muthen & Muthen, 2002). Araştırmaya katılan öğretmenlere yönelik demografik dağılım aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Tablo 1.*Öğretmenlere Ait Demografik Bilgiler*

	Gruplar	N (AFA)	% (AFA)	N (DFA)	% (DFA)
Cinsiyet	Erkek	187	67,0	116	71,6
	Kadın	92	33,0	46	28,4
Şehir	Malatya	-	-	71	43,9
	Sivas	279	100	91	56,1
Görev Yeri	Ortaokul	180	64,5	92	56,8
	Lise	99	35,5	70	43,2
	1-5 Yıl	34	12,2	40	24,7
	6-10 Yıl	102	36,6	46	28,4
Görev Yılı	11-15 Yıl	78	28,0	29	17,9
	16-20 Yıl	33	11,8	17	10,5
	21 Yıl ve üzeri	32	11,5	30	18,5

2.3. Veri toplama aracı geliştirme süreci

Ölçek geliştirme süreci bazı aşamalardan oluşmaktadır. Öncelikle literatür taraması yapılır veya nitel veri toplanır ve buna bağlı olarak madde havuzu meydana getirilir. Sonrasında maddeler için alanda uzman kişilere sunulur ve taslak ölçeğin pilot olarak uygulaması yapılır. Son aşamada ölçek üzerinde analizler yapılır (Şeker & Gençdoğan, 2014; Cohen & Swerdlik, 2013). Bu süreçte de öncelikle literatür araştırması yapıldı ve bu alandaki benzer çalışmalar incelendi (Arpacı & Bardakçı, 2015; Girgin, 2016; İlgör, 2019; Kavrayıcı, 2019).

2.4. Verilerin analizi

Madde havuzu oluşturmak için nitel yöntemlerden durum çalışması deseni kullanıldı. Bu desen, görüşme yapılarak derinlemesine bilgi toplamaya olanak verdiği için tercih edilmiştir (Creswell, 2013). Elde edilen nitel verilerin analizinde tematik kodlama ve betimsel analiz yöntemleri tercih edilmiştir. Yapılan kodlamaların güvenilirliği için Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen formül kullanıldı. Bu formül araştırmacının, bireysel etkisinden arındırılmış bir kodlama yapması durumunun olanaksız olmasından dolayı tercih edilmiştir (Miles & Huberman, 1994). Bundan dolayı veri seti üzerinde yapılan kodlamalar başka araştırmacılar tarafından kontrol ettirilerek tekrar kodlanması sağlanmıştır. Güvenirliği sağlanmış olan maddelerin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla Lawshe tekniği kullanıldı ve bu tekniğin gerektirdiği şekilde istatistik alanında uzman 12 kişinin görüşü alındı. (Veneziano & Hooper, 1997). Faktör yapısını ortaya koymak amacıyla açımlayıcı faktör analizine başvuruldu. Analiz öncesinde verilerin faktör analizine uygun hale getirmek için uç değerler kontrol edildi (Kalaycı, 2006). Bu kontrol maddelere ilişkin değerlerin z puanlarına dönüştürülmesiyle yapıldı (Tabachnick & Fidell, 2007). Oluşan standart puanların -2,71 ile 3,18 aralığında olduğu görüldü ve uç değere rastlanmadı. Maddelerin tekli normallik varsayımını belirlenmesi için çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmıştır. Bu değerler ± 1 aralığında olduğundan tüm maddelerin tekli normallik varsayımını karşıladığı görülmüştür (Çokluk, vd., 2010). Verilerin faktör analizine uygunluğu için, Kaiser Meyer Olkin (KMO) Katsayısı ve Bartlett Küresellik

testi kullanıldı. Boyut yapısı için ise, Temel Eksen Faktör analizi uygulandı (Tabachnick & Fidell, 2013). Oluşan yapının doğrulanması için doğrulayıcı faktör analizi yapıldı. Doğrulayıcı faktör analiz yöntemi bize değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koyan model ile verilerin, uyum oranlarıyla ilgili detaylı istatistikler ortaya koyan yöntemdir (Sümer, 2000). Güvenirlik durumunu belirlemek için Cronbach Alfa katsayısı, birleşik güvenirlik (Composite Reliability), ortalama açıklanan varyans (AVE), Maksimum Paylaşılan Varyansın Karesi (MSV) ve Paylaşılan Varyansın Karesinin Ortalaması (ASV), test-tekrar test yönetimi ve madde-toplam puan korelasyon yöntemi kullanıldı.

2.5. Araştırmanın etik izni

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 01.08.2022

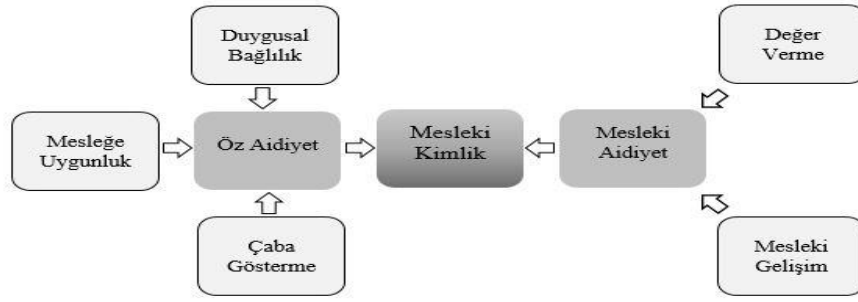
Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 15/6

3. BULGULAR

3.1. Ölçek taslağı için nitel veri toplama

Bu aşamada veri toplamak için nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanıldı. Bu desen, araştırmacının gerçek yaşam veya herhangi bir zaman içinde bazı sınırlandırılmış durumlarla ilgili gözlem, görüşme, çeşitli materyaller ve raporlar yöntemlerle derinlemesine bilgi topladığı bir çalışmadır (Creswell, 2013). Sivas ilinde görev yapan 26 beden eğitimi ve spor öğretmeniyle, duruma göre online ve yüz yüze olacak şekilde görüşmeler yapıldı. Bu verileri analiz ederken tematik kodlama yöntemi ve betimsel analiz yöntemi kullanıldı (Bilgin, 2014). Analizler sonucunda öğretmenlerin mesleki kimlik algısına yönelik 27 kodlama yapıldı ve bu kodlamalar 5 kategori ve 2 tema altında toplandı (Şekil 1).

Yapılan analizin güvenilrlik hesaplamasında, Miles ve Huberman'ın önermiş oldukları formül kullanıldı ve kodlamaların farklı bir istatistikçi tarafından yapılması istendi. Bağımsız araştırmacının yaptığı kodlamalar ile yaptığımız kodlamalar karşılaştırıldı ve görüş birliği ile görüş ayrılığı olan kodlamalar tartışıldı. Sonuç olarak 23 kodlamada görüş birliği, 4 kodlamada görüş ayrılığı meydana geldi ve bu 4 madde ölçekten çıkarıldı. Uygulanan formül sonucunda (görüş birliğine varılan madde sayısı / (görüş birliğine varılan madde sayısı + görüş ayrılığına düşülen madde sayısı) = güvenirlik) elde edilen uyum oranı 0,85'tir ($23/23+4=0,85$). 0,70'in üzerinde olan uyum oranı güvenilir olarak kabul görmektedir (Miles & Huberman, 1994). 23 kodlama üzerinden yapılan analizde oluşan kategoriler duygusal bağlılık, mesleğe uygunluk, çaba gösterme, değer verme ve mesleki gelişimdir. Bu kategoriler “öz aidiyet” ve “mesleki aidiyet” temaları altında toplanmıştır (Şekil 1).

Şekil 1. Mesleki kimliği oluşturan kategoriler ve temalar

3.2. Ölçek taslağının oluşturulması ve kapsam geçerliliği

Yapılan 23 kodlama soru halinde yazılarak 23 maddelik ölçek taslağı oluşturuldu. Oluşan taslak ölçeğin kapsam geçerliliğini analiz etmek için Lawshe tekniği kullanıldı ve alanda uzman 12 kişinin görüşüne başvuruldu (Yurdugül, 2005). Bu teknikte görüşü alınan uzman kişi sayısı ile belirlenen, kapsam geçerlik oranını (KGO) geçemeyen maddeler ölçekten çıkarılır. Tekniğe göre $\alpha=0,05$ anlamlılık düzeyinde, 12 uzman görüşüne başvurulduğunda kapsam geçerlilik oranının 0,56 değerinden yüksek olması gerektiği belirtilmiştir (Veneziano & Hooper, 1997). Bu nedenle 0,56 değerini geçemeyen 3 madde (10, 16 ve 20) ölçekten çıkartılmıştır. Kalan 20 madde ise olumlu ifadelerden meydana gelmektedir ve ters madde bulunmamaktadır.

3.3. Açımlayıcı faktör analizi (AFA)

Faktör yapısını ortaya koymak amacıyla AFA'ya başvuruldu. Bu analiz öncesinde ölçek taslağı, 287 beden eğitimi ve spor öğretmenine uygulandı. Analiz öncesinde verilerin faktör analizine uygun hale getirmek için uç değerler kontrol edildi. Bu kontrol maddelere ilişkin değerlerin z puanlarına dönüştürülmesiyle yapıldı (Tabachnick & Fidell, 2007). Örneklem sayısı 100'den fazla olduğu için referans aralık olarak ± 4 arası kabul edildi (Çokluk, Şekercioğlu & Büyüköztürk, 2010). Oluşan standart puanların -2,71 ile 3,18 aralığında olduğu görüldü ve uç değere rastlanmadı. Maddelerin tekli normallik varsayımını belirlenmesi için çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmıştır. Bu değerler ± 1 aralığında olduğundan tüm maddelerin tekli normallik varsayımını karşıladığı görülmüştür (Çokluk, vd., 2010). 20 maddenin faktör analizine uygunluğu için, Kaiser Meyer Olkin (KMO) Katsayısı ve Bartlett Küresellik testi kullanılmıştır. Boyut yapısını ortaya koymak için, Temel Eksen Faktör (Principal Axis Factoring) analizi kullanılmıştır (Tabachnick & Fidell, 2013). Temel eksen faktör analizine paralel olarak, ölçeğin birbirinden ilişkisiz faktörlere ayrışıp ayrışmadığını görmek için de Varimax dik döndürme tekniği uygulanmış ve ortaya çıkan faktör yükleri incelenmiştir (Büyüköztürk, 2002). Bu doğrultuda faktör yük değeri 0,32 ve altında kalmış olan maddeler ve madde toplam korelasyon değeri 0,30 ve altında kalmış olan maddeler zayıf madde olarak nitelendirildiğinden (Worthington & Whittaker, 2006) ve zayıf maddelerin ise ölçekten çıkartılması gerektiğinden (Field, 2009), faktör yükü zayıf olan 11 madde, ölçek taslağından çıkartılmıştır. Kalan maddeler üzerinden yapılan Kaiser Meyer Olkin Katsayısı ve Bartlett Küresellik Test sonuçları aşağıdadır.

Tablo 2.

Kaiser-Meyer-Olkin Katsayısı ve Bartlett Küresellik Testi

Kaiser-Meyer-Olkin Katsayısı		0,875
	Ki-kare	1071,712
Barlett Küresellik Testi	Serbestlik Derecesi (df)	36
	Significant	0,000

Tabloyu incelediğimizde Kaiser-Meyer-Olkin katsayısının 0,87 olduğu ve Bartlett Küresellik test sonucunun $p<0,05$ düzeyde istatistiki olarak anlamlı olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak Chi-Square

değeri 1071,71, serbestlik derecesi ise 36'dır. Sonuçlara göre veriler faktör analizine uygundur. Yapılan açımlayıcı faktör analizinde elde edilen değerler aşağıdaki tabloda belirtilmektedir.

Tablo 3.

Açımlayıcı Faktör Analiz Sonuçları

Madde No	Öz Aidiyet Boyutu	Mesleki Aidiyet Boyutu	Açıklanan Varyans (%)
Madde 3	0,832	-	
Madde 2	0,798	-	45,450
Madde 5	0,790	-	
Madde 1	0,701	-	
Madde 9	-	0,733	
Madde 10	-	0,728	
Madde 6	-	0,695	11,301
Madde 7	-	0,652	
Madde 8	-	0,631	
Açıklanan Toplam Varyans (%)			56,751

Tablodaki faktör yük değerlerine baktığımızda, 3., 2., 5. ve 1. maddelerin öz aidiyet alt boyutunu oluşturduğunu 9., 10., 6., 7. ve 8. maddelerin, mesleki aidiyet alt boyutunu oluşturduğu görülmektedir. Öz aidiyet alt boyutunda 4 madde bulunmakta ve maddelerin faktör yük değerleri 0,70-0,83 arasındadır. Mesleki aidiyet alt boyutunda ise 5 madde bulunmakta olup, bu maddelerin faktör yük değerleri ise 0,63 – 0,73 arasındadır. Açıklanan varyans oranları; öz aidiyet alt boyutunda %45,45, mesleki aidiyet alt boyutunda ise %11,30'dur. Toplam varyans oranının ise %56,75 olduğu görülmektedir. Birden fazla faktöre sahip ölçekler de açıklanan varyans oranının %50 oranından yüksek olması gerektiği belirtilmektedir (Büyüköztürk, 2004). Bu durumda ölçeğin açıklanan toplam varyans oranının istatistiksel olarak yeterli olduğunu söyleyebiliriz. Faktör sayısına karar vermek amacıyla kullanılması önerilen ve Horn (1965) tarafından geliştirilen bir başka yöntemde paralel analiz yöntemidir. Bu yöntem gerçek veri setine ilişkin özdeğerler ile bu veriye paralel olarak rastgele üretilen veri setinin özdeğerlerinin karşılaştırılmasıyla yapılmaktadır.

Tablo 4.

Paralel Analiz Sonuçları

Faktörler	Gerçek Veri Özdeğerleri	Rastgele Özdeğerlerinin Ortalaması	Rastgele Özdeğerlerinin %95'i
Faktör 1	4,191	1,458	1,154
Faktör 2	1,241	1,157	1,119

Paralel analiz yönteminde gerçek veri setindeki özdeğerlerin, rastgele üretilen veri setindeki özdeğerlerden büyük olması durumunda faktörün anlamlı olduğu anlaşılmaktadır (Horn, 1965). Tablo incelendiğinde gerçek veri setindeki iki faktöre ait özdeğerin rastgele üretilen veri setindeki özdeğerden büyük olduğu görülmektedir. Bu da anlamlı faktör sayısının iki olduğunu göstermektedir.

3.4. Doğrulamalı faktör analizi (DFA)

Doğrulamalı faktör analiz yöntemi bize değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koyan model ile verilerin, uyum oranlarıyla ilgili detaylı istatistikler ortaya koyan yöntemdir (Sümer, 2000). Bu analiz için uygun olan örneklem büyüklüğünün bazı kaynaklarda 150 kişi, (Muthen & Muthen, 2002) bazı kaynaklarda ise 200 kişi (Boomsma & Hoogland, 2011) olması gerektiği belirtilmektedir. Bu nedenle 9 maddeden oluşan taslak ölçek, açımlayıcı faktör analizi için uygulama yapılan örneklem grubundan farklı olarak 162 beden

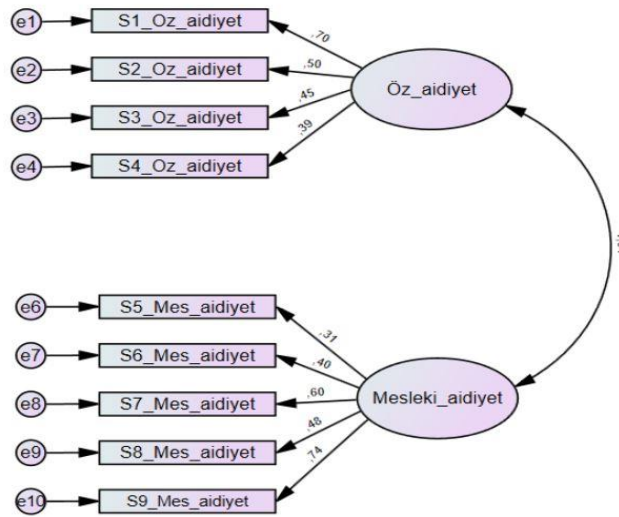
eğitimi ve spor öğretmeninden oluşan örneklem grubuna uygulandı. Analiz sonucunda edindiğimiz değerler, değerlerin karşılaştırıldığı indeksler ve değerlendirmeler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5.

DFA Model Uyum Sonuçları

Uyum Ölçüsü	Ölçülen Değer	Uyum İndeksi	Model Uyumu
X ² /sd	1,20	$0 \leq X^2/sd \leq 2df$	Mükemmel uyum
p değeri	0,021	$0,01 \leq p \leq 0,05$	Kabul edilebilir
RMSEA	0,035	$0 \leq RMSEA \leq 0,05$	Mükemmel uyum
RMR	0,06	$0,05 \leq RMR \leq 0,08$	Kabul edilebilir
SRMR	0,0461	$0 \leq SRMR \leq 0,05$	İyi
NFI	0,90	$0,90 \leq NFI \leq 0,95$	Kabul edilebilir
CFI	0,97	$0,97 \leq CFI \leq 1,00$	İyi
GFI	0,96	$0,95 \leq GFI \leq 1,00$	İyi
AGFI	0,93	$0,90 \leq AGFI \leq 1,00$	İyi
RFI	0,85	$0,85 \leq RFI \leq 0,90$	Kabul edilebilir

Tablo incelendiğinde X²/sd değerinin ve yaklaşık hataların karekökü (RMSEA) değerinin mükemmel uyum gösterdiği, standartlaştırılmış hata kareler ortalaması karekökünün (SRMR), karşılaştırmalı uyum göstergesinin (CFI), uyum iyiliği göstergesinin (GFI) ve düzeltilmiş uyum iyiliği göstergesinin (AGFI) iyi düzeyde olduğu, p değerinin, hata kareler ortalamasının karekökünün (RMR), normlaştırılmış uyum indeksinin (NFI) ve yeniden yapılandırma uyum indeksinin (RFI) ise kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. Bu değerler model uyum sonuçlarının asgari şartları sağladığını göstermektedir (Atkinson, 2004; Connelly & Clandinin, 1999). Model uyum sonuçlarına göre modifikasyona gidilmemiştir. Sonuçlara göre, 2 alt boyuttan ve 9 maddeden oluşan ölçeğin yapı geçerliğinin doğrulandığını söyleyebiliriz. Faktörler arası ve maddelere ilişkin standardize edilmiş değerler aşağıdaki diyagramda verilmiştir.

Şekil 2. Ölçeğe ilişkin iki faktörlü DFA sonuçları diyagramı

Standardize edilmiş değerler incelendiğinde faktörler arası ilişki değerinin 1,01 olduğu görülmektedir. Maddelerin faktör yükleri de öz aidiyet boyutu için 0,39 ile 0,70; mesleki aidiyet boyutu için 0,31 ile 0,74 arasında değişmektedir.

3.5. Ölçeğin güvenirlik çalışması

Güvenirlik, ölçme aracı ile aynı şartlarda birden fazla yapılan ölçümlerin sonucunda elde edilen sonuçların kararlılığını gösterir (Öncü, 1994). Güvenirlik derecesini belirlemeye yönelik farklı yöntemler kullanılmaktadır. Ölçeğimiz için Cronbach Alfa katsayısı, test-tekrar test yönetimi ve madde-toplam puan korelasyon yöntemi kullanıldı.

3.5.1 İç tutarlılık güvenirliği

İç tutarlılık güvenirliğinin ortaya konulması için öncelikle Cronbach Alfa yöntemi kullanıldı. Bu katsayının, ölçme aracındaki madde sayısının varyans değerleri toplamının genel varyans değerine oranlamasıyla ortaya çıktığı belirtilmektedir (Özdamar, 2002). Cronbach Alfa Güvenirlik değeri, 0-1 arasında değişmektedir ve 1 değerine yaklaştıkça, güvenirlik yükselmektedir (Can, 2016). Ölçekte ayrıca yapı güvenirliği için birleşik güvenirlik CR (Composite Reliability) değerine bakılmıştır. Birleşik güvenirlik; sayıca birden fazla, heterojen, ancak benzer ifadelerin genel güvenirliğini ölçmek amacıyla kullanılmaktadır ve bu değerin 0.7'den büyük olması beklenmektedir (Raykov, 1998). Faktörü temsil eden maddelerin aralarında benzeşim geçerliğini sınamak için ortalama açıklanan varyans (AVE) değerlerine bakıldı. Ortalama açıklanan varyans (AVE) değerlerinin birleşik güvenirlik değerinden küçük olması ve her bir AVE değerinin ise 0,5 değerinden büyük olması beklenmektedir (Sürücü & Maslakçı, 2020). İraksak geçerlik için maksimum paylaşılan varyansın karesi (MSV) ve paylaşılan varyansın karesinin ortalaması (ASV) değerlerine bakılmıştır. İraksak geçerliğin sağlandığını söyleyebilmek için MSV değerinin AVE değerinden küçük; ASV değerinden ise büyük olması (MSV<AVE; ASV<MSV) gereklidir. (Hair ve diğerleri, 2017). Analizler sonucunda elde edilen, MSV, ASV, CR, AVE ve Cronbach Alfa değerleri, aşığıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 6.

Güvenirlik ve Geçerlik Değerleri

Alt Boyutlar	Madde No	MSV	ASV	AVE	CR	Cronbach Alfa
Öz Aidiyet	1. Madde					
	2. Madde					
	3. Madde	0,31	0,14	0,53	0,81	0,74
	4. Madde					
	5. Madde					
Mesleki Aidiyet	6. Madde					
	7. Madde	0,47	0,27	0,57	0,86	0,80
	8. Madde					
	9. Madde					
Toplam Katsayı Değerı						0,88

Tablo incelendiğinde, öz aidiyet boyutunun Cronbach Alfa katsayı değerinin 0,74, mesleki aidiyet boyutunun Cronbach Alfa katsayı değerinin 0,80 ve genel Cronbach Alfa katsayı değerinin ise 0,88 olduğu görülmektedir. Birleşik güvenirlik (CR) değerine baktığımızda, öz aidiyet alt boyutu için 0,81, mesleki aidiyet alt boyutu için 0,86 olduğu görülmektedir. Ortalama açıklanan varyans (AVE) değerinin ise öz aidiyet alt boyutunda 0,53, mesleki aidiyet alt boyutunda ise 0,57 olduğu görülmektedir. Maksimum paylaşılan varyansın karesi (MSV) değerinin öz aidiyet boyutunda 0,31, mesleki aidiyet boyutunda ise 0,47 olduğu görülmektedir. Paylaşılan varyansın karesinin ortalaması (ASV) değerinin ise öz aidiyet boyutunda 0,14 olduğu, mesleki aidiyet boyutunda ise 0,27 olduğu görülmektedir. Bu analizler sonucunda beden

eğitimi ve spor öğretmeni mesleki kimlik ölçeğinin kabul edilebilir seviyelerde güvenilir ve geçerli olduğunu söyleyebiliriz.

3.5.2 Test-tekrar test yöntemi

Bu yöntem, ölçeğin aynı örnekleme aynı şartlar altında, farklı zamanlarda iki kere yapılmasıyla uygulanır (Özçelik, 1981). Bu uygulamalar sonucunda ortaya çıkan korelasyon katsayısı bize ölçeğin güvenilirlik katsayısını verir (Öncü, 1994). Ölçüm için 9 maddeden oluşan taslak ölçek, 36 beden eğitimi ve spor öğretmeninden oluşan örneklem grubuna 30 gün ara ile iki defa uygulandı. Eldeki verilerin dağılımının normal olmasından dolayı testlerden elde edilen sonuçlar arasında ilişki durumunu ortaya koymak için Pearson Korelasyon analizi kullanıldı. Sonuçlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 7.

Pearson Korelasyon Analizi

Uygulama	N	$\bar{x}$	Ss	r	t
Ön Test	36	31,20	4,09	0,887	0,000*
Son Test		30,44	3,66		

* $p < 0,001$

Tablo 7’de, iki veri grubuna ait korelasyonun değerinin 0,88 olduğu görmekteyiz. Ölçme araçlarının güvenilir sayılabilmesi için korelasyon değerinin 0,70’den yüksek olması gerekmektedir (Alpar, 2001; Balcı, 2005). Buradan hareketle ölçeğinin güvenilir bir ölçek olduğu söylenebilir.

3.5.3 Alt-üst grup yöntemi ile madde analizi

Ölçme aracı geliştirmede, maddeler ile ilgili analiz türlerinden biri de madde ayırt edicilik analizidir. Ölçme aracına ilişkin Alt-Üst Grupların Madde Ortalamaları ve Ayırt Edicilik İndeksleri Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8.

Alt-Üst Grupların Madde Ortalamaları ve Ayırt Edicilik İndeksleri

Madde No	Gruplar	N	$\bar{x}$	Ss	Sh $\bar{x}$	t	p
1. Madde	Üst grup	44	4,81	0,39	0,05	7,283	0,000*
	Alt grup		3,22	1,39	0,21		
2. Madde	Üst grup	44	4,59	0,75	0,11	4,908	0,000*
	Alt grup		3,29	1,57	0,23		
3. Madde	Üst grup	44	4,36	0,91	0,13	5,502	0,000*
	Alt grup		3,00	1,36	0,20		
4. Madde	Üst grup	44	4,38	0,80	0,12	5,524	0,000*
	Alt grup		2,97	1,45	0,21		
5. Madde	Üst grup	44	4,40	0,92	0,13	3,690	0,000*
	Alt grup		3,34	1,68	0,25		
6. Madde	Üst grup	44	4,34	1,14	0,17	5,137	0,000*
	Alt grup		2,95	1,38	0,20		
7. Madde	Üst grup	44	4,36	0,52	0,07	5,668	0,000*
	Alt grup		3,43	1,33	0,20		
8. Madde	Üst grup	44	4,63	0,48	0,07	5,741	0,000*
	Alt grup		3,31	1,44	0,21		
9. Madde	Üst grup	44	4,75	0,48	0,07	5,470	0,000*
	Alt grup		3,52	1,40	0,21		

* $p < 0,005$

Testten elde edilmiş puan ile oluşturulmuş olan alt ve üst grupların ortalamaları, bağımsız gruplar t testi ile incelenir. Burada, herhangi bir madde için iki grup tarafından verilen yanıtlar arasında istatistiki olarak

anlamli farklılık olup olmadığı ortaya konur. Böylece maddenin grupları ayırt etme gücü ortaya çıkmış olur (Ergin, 1995). Bu analiz için diğer analizlerde uygulama yapılan örneklem gruplarından farklı olarak 163 beden eğitimi ve spor öğretmeninden oluşan örneklem grubu üzerinde çalışma yapıldı. Gruplar oluşturulurken elde edilen sıralamaya göre alt grupta 44 öğretmen (sıralamada altta olan %27'lik kısım), üst grupta ise yine 44 öğretmen (sıralamada üstte olan %27'lik kısım) yer almıştır. Tablo 7'ye baktığımızda yapılan bağımsız gruplarda t-testi sonuçlarına göre ölçekteki tüm maddeler için iki grup arasındaki farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p < 0,005$). Tüm maddelerde anlamlı farklılık, %27'lik üst gruplar lehinedir. Bu sonuçlar bize tüm maddelerin ayır edici olduğunu göstermektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Öğretmenlik mesleği penceresinden baktığımızda, mesleki kimlik; bireyin kendisini öğretmen olarak nasıl algıladığı veya nasıl gördüğü ile ilgili bir durumdur (Beijaard vd., 2004). Eğitim sistemleri sürekli ihtiyaçlara, gelişmelere ve diğer nedenlere bağlı olarak değişmektedir. Bu değişim sürecinde öğretmenlerin mesleki kimliklerinin incelenmesinin, süreçte ortaya çıkan sorunların altında yatan nedenleri belirlemede önemli olduğu vurgulanmaktadır (Beijaar vd., 2000; Schutz vd., 2006). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, mesleki süreçleri içerisinde karşılaştıkları veya karşılaşacakları sorunların çözümünde, mesleki kimlik algılarının belirlenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir, bu ölçme aracının geliştirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Ölçek geliştirme için keşfedici sıralı desen kullanıldı. Bu yöntemle beden eğitimi ve spor öğretmenleriyle görüşmeler yaparak ölçek maddelerinin oluşturulması amaçlanmıştır. Nitel olarak toplanan veriler üzerinde yapılan analizler sonucunda 27 kodlama yapılmış ve bu kodlamalar, "öz aidiyet" ve "mesleki aidiyet" temaları altında ele alınmıştır. Öz aidiyet teması beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kendilerini mesleklerine ne derecede ait hissettikleri ile ilgiliyken, mesleki aidiyet teması, mesleklerinin kendilerine ne derece ait olduğu ile ilgilidir. Yapılan nitel analizin güvenilirliğini ortaya koymak için, Miles ve Huberman'ın önermiş oldukları formül kullanıldı ve kodlamaların farklı bir istatistikçi tarafından yapılması istendi. Yapılan ikinci kodlama karşılaştırıldığında 23 kodlama üzerinde görüş birliği, 4 kodlamada görüş ayrılığı olduğu görüldü. Görüş ayrılığı olan maddeler ölçekten çıkarıldı. Ortaya çıkan 23 kod nicel maddelere dönüştürülerek ölçek taslağı oluşturulmuştur. Oluşan taslak ölçeğin kapsam geçerliliğini analiz etmek için Lawshe tekniği kullanıldı ve alanda uzman 12 kişinin görüşüne başvuruldu (Yurdugül, 2005). Bu teknikte görüşü alınan uzman kişi sayısı ile belirlenen, kapsam geçerlik oranını (KGO) geçemeyen maddeler ölçekten çıkarıldı. Kalan 20 madde ise olumlu ifadelerden meydana gelmektedir ve ters madde bulunmamaktadır. 20 maddeden oluşan ölçek taslağı 287 beden eğitimi ve spor öğretmenine uygulandı. Analizler sonucunda faktör yük değeri 0,32'nin altında olan ve farklı faktörlerde olup, faktör yük değerleri arasında en az 0.10'luk faktör yükü değeri kadar fark bulunmayan 11 madde, taslak ölçekten çıkarıldı (Field, 2009). Çıkarılan 11 maddenin benzer nitelikte olmasından veya maddelerin net ve anlaşılır olmamasından kaynaklı birden fazla değişkeni ölçtüğü düşünülmektedir. Kalan maddeler üzerinden yapılan açımlayıcı faktör analizinde faktör yükü değerlerinin 0,63-0,83 arasında olduğu, ölçeğin geneline ait açıklanan varyansın ise %56,75 olduğu görüldü. Bu sonuçlar ölçeğin doğrulayıcı faktör analizi için hazır olduğunu ortaya koymaktadır (Osborne & Costello, 2009; Yong & Pearce, 2013). Uygulanan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ise ölçeğin model uyum sonuçlarının asgari şartlara uyduğu görülmüştür ($\chi^2/df=1,20$; RMSEA=0,035; SRMR=0,04; CFI=0,97; NFI=0,90; RFI=0,85; GFI=0,96; AGFI=0,93). İç tutarlılık katsayısı için Cronbach Alfa analizi yapıldı ve ölçeğin geneline ait katsayının 0,88 olduğu görüldü. Birleşik güvenilirlik (CR) değerine baktığımızda, öz aidiyet alt boyutu için 0,81, mesleki aidiyet alt boyutu için 0,86 olduğu görülmektedir. Ortalama açıklanan varyans (AVE) değerinin ise öz aidiyet alt boyutunda 0,53, mesleki aidiyet alt boyutunda ise 0,57 olduğu görülmektedir. Maksimum paylaşılan varyansın karesi (MSV) değerinin öz aidiyet boyutunda 0,31, mesleki aidiyet boyutunda ise 0,47 olduğu görülmektedir. Paylaşılan varyansın karesinin ortalaması (ASV) değerinin ise öz aidiyet boyutunda 0,14 olduğu, mesleki aidiyet boyutunda ise 0,27 olduğu görülmektedir. Bu analizler sonucunda elde edilen

değerler dikkate alındığında yapıların birleşme geçerliğini sağladığı söyleyebiliriz (Raykov, 1998; Sürücü & Maslakçı, 2020). Korelasyon katsayısı için test-tekrar test analizi tercih edildi. Ölçek 36 beden eğitimi ve spor öğretmenine iki kere 30 gün ara ile uygulandı ve yapılan analiz sonucunda korelasyon yüksek düzeyde pozitif (0,88) olduğu görüldü. Maddelerin grupları ayırt etme gücü ortaya çıkarmak için, alt-üst grup madde ayırt edicilik analizi yapıldı. Bu analiz için diğer analizlerde uygulama yapılan örneklem gruplarından farklı olarak 163 beden eğitimi ve spor öğretmeninden oluşan örneklem grubu üzerinde çalışma yapıldı. Uygulanan bağımsız gruplarda t-testi sonuçlarına göre ölçekteki tüm maddeler için iki grup arasındaki farklılığın istatistiki olarak anlamlı olduğu görüldü ($p<0,005$). Tüm maddelerde anlamlı farklılık, %27'lik üst gruplar lehinedir. Bu sonuçlar bize tüm maddelerin ayırt edici olduğunu göstermektedir. Analizlerin sonuçları ölçeğin istatistiki olarak geçerli ve güvenilir olduğunu göstermektedir.

Araştırma sonucunda ortaya çıkan “öz aidiyet” ve “mesleki aidiyet” boyutlarını incelediğimizde, özellikle aidiyet kavramının mesleğin kişilere sağladığı bir duygu olduğunu görmekteyiz (Goode, 1957). Meslek sayesinde kişiler bir gruba üye olma veya bir gruba kendini ait hissetme gibi duyguları yaşamaktadırlar. Mesleklerin ortaya çıkması ve bir süre devam ettirilmesi beraberinde o mesleğe özgü mesleki kimliği ortaya çıkarmaktadır (Chreim, Williams & Hining 2007). Öğretmenlik mesleğine yönelik kimliği incelediğimizde ise öğretmen mesleki kimliğinin, öğretmenlerin mesleğe aidiyetleri ile alakalı olduğunu ifade edildiğini görmekteyiz (Luehmann, 2007). Bu bilgiler ışığında ortaya çıkan boyutlarında alan literatüründe karşılığının olduğunu söyleyebiliriz. Öz aidiyet boyutu beden eğitimi ve spor öğretmenin kendisini yapmış olduğu mesleğe ne derecede uygun gördüğünü, duygusal olarak mesleğine bağlılığını ve mesleği ile ilgili göstermiş olduğu çaba ile alakalıdır. Mesleki aidiyet boyutu ise beden eğitimi ve spor öğretmenin yapmış olduğu mesleğe ne derecede değer verdiği ve mesleğin kendisine ne derecede uygun olduğu ile alakalıdır.

Sonuç olarak geliştirilen beden eğitimi ve spor öğretmeni mesleki kimlik ölçeğinin tüm eğitim kademelerinde ve okul türünde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenin mesleki kimlik algısını ölçmek için uygulanabilecek güvenilir ve geçerli bir ölçek olduğunu söylemek mümkündür.

Bu çalışma Malatya, Osmaniye ve Sivas illerinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden elde edilen veriler ile sınırlıdır. Bu nedenle farklı örneklemelere uygulanarak geçerlik ve güvenilirlik kanıtlarının zenginleştirilmesi önerilebilir.

Kaynakça/Reference

- Agee, J. (2004). Negotiating a teaching identity: An african american teacher's struggle to teach in test-driven contexts. *Teachers College Record*, 106, 747-774.
- Akmal, T., & Miller, D. (2003). Overcoming resistance to change: A case study of revision and renewal in a us secondary education teacher preparation program. *Teaching and Teacher Education*, 19, 409-420.
- Alexander, C. S. (2010). Learning to be lawyers: Professional identity and the law school curriculum. *Maryland Law Review*, 70, 465-474.
- Alpar, R. (2001). *Spor bilimlerinde uygulamalı istatistik*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Alsop, J. (2006). *Teacher identity discourses: negotiating personal and professional spaces*. Lawrence Erlbaum.
- Anderson, J. C., & Gerbing, D. W. (1984). The effect of sampling error on convergence, improper solutions, and goodness-of-fit indices for maximum likelihood confirmatory factor analysis. *Psychometrika*, 49, 155-173.
- Arpacı, D., & Bardakçı, M. (2015). Meslek öncesi öğretmen kimliği ölçeğinin Türkçe 'ye uyarlanması. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14, 687-719.
- Atkinson, D. (2004). Theorising how student teachers form their identities in initial education. *British Educational Research Journal*, 30, 379-394.
- Balcı, A. (2005). *Sosyal bilimlerde araştırma*. Pegem A Yayıncılık.
- Beauchamp, C., & Thomas, L. (2009). Understanding teacher identity: An overview of issues in the literature and implications for teacher education. *Cambridge Journal of Education*, 39, 175-189.
- Beijaard, D., Verloop, N., & Vermunt, J. D. (2000). Teachers' perceptions of professional identity: An exploratory study from a personal knowledge perspective. *Teaching and Teacher Education*, 16, 749-764.
- Beijaard, D., Meijer, P. C., & Verloop, N. (2004). Reconsidering research on teachers' professional identity. *Teaching and Teacher Education*, 20, 107-128.
- Bilgin, N. (2014). *Sosyal bilimlerde içerik analizi*. Siyasal Kitabevi.
- Boomsma, A. (1985). Nonconvergence, improper solutions, and starting values in LISREL maximum likelihood estimation. *Psychometrika*, 50, 229-242.
- Boomsma, A., & Hoogland, J. J. (2001). *The robustness of lisrel modeling revisited*. In R. Cudeck, S. du Toit, & D. Sörbom (Eds.), *Structural equation models: Present and future. A festschrift in honor of karl jöreskog* (pp. 139-168). Scientific Software International.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (2. Baskı). Pegem A Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. (2004). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (4. Baskı). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F., & Kılıç, E. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Can, A. (2016). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Chreim S., Williams B. B. & Hinings C. B. (2007). Interlevel influences on the reconstruction of professional role identity. *Academy of Management Annals*, 50, 1515-1539.
- Clarke, M., Hyde, A., & Drennan, J. (2013). *Professional identity in high education*. In Kehm, B. M., & Teichler, U. (Eds.). *The academic profession in Europe: New tasks and new challenges* (pp. 7-21). Springer.
- Cohen, J. L., (2008). That's not treating you as a professional: Teachers constructing complex professional identities through talk. *Teachers And Teaching Theory And Practice*, 14, 79-93.
- Cohen, R. J., & Swerdlik, M. E. (2013). *Psikolojik test ve değerlendirme, testler ve ölçmeye giriş*. Tavşancıl, E. (Çev.). Nobel Yayıncılık.
- Connelly, F. M., & Clandinin, D. J. (1999). *Shaping a professional identity: Stories of educational practice*. College Press.

- Creswell, J. W. (2005). *Educational research. Planning, conducting and evaluating quantitative and qualitative research*. Pearson Education.
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches*, (3rd ed.). Sage Publication.
- Çiçek, Ş., Kirazcı, S., & Koçak, S. (1998). Türkiye'de beden eğitimi öğretmeni profili: Demografik nitelikler, yaşam tarzı ve çalışma ortamı. *Spor Bilimleri Dergisi*, 9, 32-42.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve LISREL uygulamaları* (1. baskı). Pegem Akademi.
- Day, C. (1999). *Developing teachers: The challenges of lifelong learning*. London: Falmer Press.
- Day, C., Kington, A., Stobart, G., & Sammons, P. (2006). The personal and professional selves of teachers: Stable and unstable identities. *British Educational Research Journal*, 32, 601-616.
- Day, C., & Kington, A. (2008). Identity, well-being and effectiveness: The emotional contexts of teaching. *Pedagogy, Culture & Society*, 16, 7-23.
- Delahunty, J. (2012). 'Who am i?': Exploring identity in online discussion forums. *International Journal of Educational Research*, 53, 407-420.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2008). *The landscape of qualitative research*. Sage Publishing.
- EBS. (2020). Kamu okullarında çalışan öğretmenlerin branşlara göre dağılımı. [Çevrim-içi: https://www.ebs.org.tr/ebs_files/files/yayinlarimiz2021/Egitime_Bakis_2020.pdf], Erişim tarihi: 20.02.2020.
- Ergin, D. E. (1995). Ölçeklerde geçerlik ve güvenirlik. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7, 125-148.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics for SPSS*. Sage Publications.
- Flores, M. A., & Day, C. (2006). Contexts which shape and reshape new teachers' identities: A multi-perspective study. *Teaching and Teacher Education*, 22, 219-232.
- Freese, A. (2006). Reframing one's teaching: Discovering our teacher selves through reflection and inquiry. *Teaching and Teacher Education*, 22, 110-119.
- Gee, J. P. (2000). Identity as an analytic lens for research in education. *Review of Educational Research*, 25, 99-125.
- Girgin, D. (2016). *Öğrenme ve öğretme dünyasını oluşturan sınıf öğretmenin mesleki kimliği*. [Doktora tezi]. Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Goode, W. J. (1957). Community within a community: The professions. *American Sociological Review*, 22, 194-200.
- Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M. & Sarstedt, M. (2017). *A primer on partial least squares structural equation modeling*. Thousand Oaks.
- Horn, J. L. (1965). A rationale and test for the number of factors in factor analysis. *Psychometrika*, 30, 179-185.
- İlgör, B. (2019). The relationship between english teachers' professional identity perceptions and self-efficacy beliefs. [Yüksek lisans tezi]. Uludağ Üniversitesi.
- Kalaycı, Ş. (2006). *Faktör analizi. SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Asil Yayın Dağıtım.
- Karaduman, S. (2010). Modernizmden postmodernizme kimliğin yapısal dönüşümü. *Journal of Yaşar University*, 17, 2886-2899.
- Kavrayıcı, C. (2019). *Öğretmenlerin mesleki kimlik alguları ve örgütsel bağlılıkları arasındaki ilişki*. [Doktora tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Kelchtermans, G. (1993). Getting the story, understanding the lives: From career stories to teachers' professional development. *Teaching and Teacher Education*, 9, 443-456.
- Korthagen, F. A. J. (2004). In search of the essence of a good teacher: Towards a more holistic approach in teacher education. *Teaching and Teacher Education*, 29, 77-97.
- Köysüren, D. A. (2016). *Eğitimdeki değişimlerin bilişim teknolojileri öğretmenlerinin mesleki kimlik yapıları ve duyguları üzerindeki etkisi*. [Doktora tezi]. Ankara Üniversitesi.

- Lamote, C., & Engels, N. (2010). The development of student teachers' professional identity. *European Journal of Teacher Education*, 33, 3-18.
- Lewis, S. (2015). Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches. *Health Promotion Practice*, 16, 473-475.
- Luehmann, A. L. (2007). Identity development as a lens to science teacher preparation. *Science Education*, 91, 822-839.
- Marshall, C., & Rossman, G. B. (2014). *Designing qualitative research*. Sage Publications.
- Melville, S. B., & Cardinal, B. J. (1988). The problem: Body fatness within our profession. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 59, 85-95.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook* (2nd ed.). Sage Publications.
- Mockler, N. (2011). Beyond 'what works': Understanding teacher identity as a practical and political tool. *Teachers and Teaching*, 17, 517-528.
- Morsünbül, Ü., & Çok, F. (2013). Kimlik gelişiminde yeni bir boyut: Seçeneklerin saplantılı araştırılması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5, 232-244.
- Muthén, L. K., & Muthén, B. O. (2002). How to use a monte carlo study to decide on sample size and determine power. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 9, 599-620.
- Olsen, B. (2008). How reasons for entry into the profession illuminate teacher identity development. *Teacher Education Quarterly*, 35, 23-40.
- Osborne, J. W. & Costello, A. B., (2009), Best practices in exploratory factor analysis: four recommendations for getting the most from your analysis. *Pan-pacific Management Review*, 12, 131-146.
- Öncü, H. (1994). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Matser Basım San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Özçelik, D. A. (1981). *Okullarda ölçme ve değerlendirme*. ÖSYM-Eğitim Yayınları.
- Özdamar, K. (2001). *SPSS ile biyoistatistik* (4. Baskı). Kaan Kitabevi.
- Özdamar, K. (2002). *Paket programlarla istatistiksel veri analizi-1* (4. Baskı). Kaan Kitabevi
- Pratt, M. G., Rockmann, K. W., & Kaufmann, J. B. (2006). Constructing professional identity: The role of work and identity learning cycles in the customization of identity among medical residents. *Academy of Management Journal*, 49, 235-262.
- Putten, S. V. (2011). *Professional mathematics teacher identity in the context of preservice training*. [Doctoral dissertation]. University of Pretoria.
- Raykov, T. (1998). Coefficient alpha and composite reliability with interrelated nonhomogeneous items. *Applied Psychological Measurement*, 22, 375-385.
- Schutz, P. A., Hong, J. Y., Cross, D. I., & Osbon, J. N. (2006). Reflections on investigating emotion in educational activity settings. *Educational Psychology Review*, 18, 343-360.
- Slay, H. S., & Smith, D. A. (2011). Professional identity construction: Using narrative to understand the negotiation of professional and stigmatized cultural identities. *Human Relations*, 64, 85-107.
- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: Temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3, 49-74.
- Sürücü, L., & Maslakçı, A. (2020). Validity and reliability in quantitative research. *Business & Management Studies: An International Journal*, 8, 2694-2726.
- Şeker, H., & Gençdoğan, B. (2014). *Psikolojide ve eğitimde ölçme aracı geliştirme*. Nobel Yayıncılık.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics*. (5th ed.). Allyn & Bacon/Pearson Education.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics*. (5th ed.). Allyn & Bacon/Pearson Education.
- Tashakkori, A., & Teddlie, C. (1998). *Mixed methodology: Combining qualitative and quantitative approaches*. Sage Publication.

- Trent, J. (2011). 'Four years on, i'm ready to teach': Teacher education and the construction of teacher identities. *Teachers and Teaching theory and practice*, 17, 529-543.
- Veneziano, L., & Hooper, J. (1997). A method for quantifying content validity of healthrelated questionnaires. *American Journal of Health Behavior*, 21, 67-70.
- Whitley, J. D., Sage, J. N., & Butcher, M. (1988). Cardiorespiratory fitness. Role modelling by physical education instructors. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 59, 81-84.
- Worthington, R. L., & Whittaker, T. A. (2006). Scale development research: A content analysis and recommendations for best practices. *The Counseling Psychologist*, 34, 806-838.
- Yong, A. G., & Pearce, S. (2013). A beginner's guide to factor analysis: Focusing on exploratory factor analysis. *Tutorials in Quantitative Methods for Psychology*, 9, 79-94.
- Yurdugül, H. (2005, Eylül 28-30). Ölçek geliştirme çalışmalarında kapsam geçerliği için kapsam geçerlik indekslerinin kullanılması. [Sözlü bildiri]. XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Türkiye
- Zembylas, M. (2003). Emotions and teacher identity: A poststructural perspective. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 9, 213-238.

EXTENDED ABSTRACT

1. INTRODUCTION

Identity emerges from the activities a person does in the process of revealing who he is (Gee, 2000). Identity helps people choose a profession (Morsünbül & Çok, 2013). Although identity has a holistic structure, it also has a counterpart "professional identity" (Putten, 2011). Vocational identity is the set of behaviors and beliefs that individuals put forward to define themselves in professions, jobs, or skills (Slay & Smith, 2011). Professional identity, influenced by past experiences and the characteristics of social life (Clarke, Hyde & Drennan, 2013), begins to form in parallel with the individual's beliefs and teaching practices, along with the sub-identities he has created (Putten, 2011). The concept of professional identity has been examined from different perspectives according to professions (Alexander, 2010; Pratt, Rockmann & Kaufmann, 2006) and has become an important issue in research on the teaching profession (Alsup, 2006; Beauchamp & Thomas, 2009; Cohen, 2008; Trent, 2011). When we look at the research conducted in this field, it is seen that teacher identity affects pedagogy and applied teaching (Agee, 2004; Korthagen, 2004), and the identity a teacher perceives affects his or her educational philosophy (Mockler, 2011), professional development, adaptation to professional innovations and methods (Beijaard, Verloop & Vermunt, 2000). Therefore, identity is important in the professional development of teachers; (Day & Kington 2008; Freese, 2006; Olsen, 2008), but it is understood that there are few studies on measuring teachers' professional identity (Arpacı & Bardakçı, 2015; Girgin, 2016; Kavrayıcı, 2019; Köysüren, 2016). Education systems are constantly changing for various reasons. Investigating the professional identity of teachers in this process is important in determining the reasons for the problems in the process (Beijaard et al., 2000; Schutz, Hong, Cross & Osbon, 2006). In particular, physical education and sports teachers (Melville & Cardinal, 1988; Whitley, Sage & Butcher, 1988), whom students take as a model, differ from other teachers in terms of the duties and responsibilities they undertake, the environment in which lessons are held, and the materials used in the lesson. (Çiçek, Kirazcı & Koçak, 1998). These situations distinguish physical education and sports teachers from other teachers. For this reason, a measurement tool was needed that could reveal the professional identity perception of physical education and sports teachers, who have an important place in education and training.

2. METHOD

In the research, Sequential Exploratory Design, one of the mixed methods used in developing the measurement tool, was used (Creswell, 2005). When determining the sample of the qualitative part, the amount of information contained in the data to be obtained was adhered to (Lewis, 2015). Data collection was terminated at the point where the data reached saturation and began to be repeated (Denzin & Lincoln, 2008). Due to this situation, the sample in the qualitative part consists of 26 physical education and sports teachers. Cluster sampling method was used in the quantitative part (Özdamar, 2001). Each city was considered a cluster and a total of 503 physical education and sports teachers in randomly selected provinces of Malatya, Sivas and Osmaniye were included in the sample (Marshall & Rossman, 2014). A case study design was used to create an item pool (Creswell, 2013). For the reliability of the coding, the formula developed by Miles and Huberman (1994) was used. In order to determine the content validity of the items whose reliability was established, the Lawshe technique was used and the opinions of 12 experts in the field of statistics were taken. (Veneziano & Hooper, 1997). Exploratory factor analysis was used to reveal the factor structure. To ensure the suitability of the data for factor analysis, Kaiser Meyer Olkin (KMO) Coefficient and Bartlett Sphericity test were used. For the dimension structure, Principal Axis Factor analysis was applied (Tabachnick & Fidell, 2013). Confirmatory factor analysis was performed to verify the resulting structure (Sümer, 2000). Cronbach Alpha coefficient, composite reliability, average explained

variance (AVE), Maximum Shared Variance Squared (MSV) and Average Shared Variance Squared (ASV), test-retest administration and item-total score correlation method were used to determine the reliability status.

3. FINDINGS, DISCUSSION AND RESULTS

As a result of the analysis of qualitative data, 27 codes were made and these codes were examined under the themes of "self-belonging" and "professional belonging". While the theme of self-belonging is about the extent to which physical education and sport teachers feel that they belong to their profession, the theme of professional belonging is about the extent to which their profession belongs to them. To demonstrate the reliability of the qualitative analysis, the formula suggested by Miles and Huberman was used and a consensus was reached on 23 codings. Lawshe technique was used to analyze the content validity of the draft scale and the opinions of 12 experts in the field were consulted (Yurdugül, 2005). In this technique, items that did not exceed the content validity ratio (CVR) were removed from the scale. The draft scale consisting of the remaining 20 items was applied to 287 physical education and sports teachers. As a result of the analysis, 11 items with factor loading values below 0.32 and different factors, but with no difference between factor load values of at least 0.10, were removed from the draft scale (Field, 2009). In the exploratory factor analysis conducted on the remaining items, it was seen that the factor load values were between 0.63 and 0.83, and the explained variance of the overall scale was 56.75%. These results show the suitability of the scale for confirmatory factor analysis (Osborne & Costello, 2009; Yong & Pearce, 2013). As a result of confirmatory factor analysis, it was seen that the model fit results of the scale met the minimum conditions. Cronbach Alpha analysis was performed for the internal consistency coefficient and it was found that the coefficient for the overall scale was 0.88. When we look at the combined reliability (CR) value, it is seen that it is 0.81 for the self-belonging sub-dimension and 0.86 for the professional belonging sub-dimension. The results of the analysis show that the scale is statistically valid and reliable.

ARAŞTIRMANIN ETİK İZİNİ

Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirini gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi: 01.08.2022

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası:15/6

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI

Araştırmacıların her birinin mevcut araştırmaya katkısını yüzde biçiminde belirtiniz. Örneğin iki yazar varsa 1. yazarın araştırmaya katkı oranı %60, 2. yazarın araştırmaya katkı oranı %40’dır. Bunun yanı sıra hangi araştırmacı araştırmanın hangi aşamalarına katkıda bulunduysa bunu açık bir şekilde ifade ediniz. Örneğin;

Yazar 1: Katkı oranı %60’dır. Araştırmanın tasarlanması, veri analizi, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları, raporlaştırma.

Yazar 2: Katkı oranı %40’tır. Yöntemin belirlenmesi, danışmanlık, raporlaştırma.

ÇATIŞMA BEYANI

Araştırmanın yazarları olarak herhangi bir çıkar çatışması olmadığını ifade ederiz.